

کادر سیاسی حزب مردم از چه گروه‌هایی بود؟

۱۳ مهر ۱۴۰۳ ساعت ۱۷:۱۱

حزب مردم عمده کادرهای خود را از بین دو گروه انتخاب می‌کرد: روشنفکرانی که بعضا سوابق توده‌ای داشتند و سیاستمدارانی که مشهور به دفاع از سیاست‌های بریتانیا در ایران بودند و پایگاه آن‌ها هم عمدتاً در بین ملاکین و خوانین بود

تاسیس حزب مردم با دو هدف عمده صورت گرفت، حزب از یک سو می‌توانست تجلی دموکراسی دروغین باشد و از سوی می‌توانست مخالفان حکومت را نیز جذب کند و با سرگرم کردن آن‌ها در این حزب، تهدید آن‌ها را از بین ببرد. از این رو یکی از گروه‌های مهم در کادر سیاسی حزب مردم، اعضای حزب توده بودند:

«حزب مردم عمده کادرهای خود را از بین دو گروه انتخاب می‌کرد: روشنفکرانی که بعضا سوابق توده‌ای داشتند مثل رسول پرویزی، دکتر هوشنگ نهاوندی، دکتر محمد معتضد باهری و دکتر علینقی عالیخانی و سیاستمدارانی که مشهور به دفاع از سیاست‌های بریتانیا در ایران بودند و پایگاه آن‌ها هم عمدتاً در بین ملاکین و خوانین بود. مالکیت ارضی و دفاع از آن مهم‌ترین پایگاه اقتصادی برخی از اعضای این حزب را در دوره‌های اولیه فعالیت آن تشکیل می‌داد. در بین این دسته هم افراد زیادی دیده می‌شدند که مهم‌ترین آن‌ها خود علم بود. اسدالله علم از ملاکین شرق ایران بود که عمده ترین پایگاه او در بیرجند و قائنات قرار داشت. از نظر تحصیلی علم شخص برجست‌های نبود، او در مدرسه عالی کشاورزی کرج تحصیل کرد و در ابتدا در بیرجند سرپرستی املاک موروثی خانوادگی را بر عهده گرفت. در کابینه دوم قوام السلطنه در دوره محمد رضاشاه (۱۳۲۶-۱۳۲۴) علم فرماندارکل سیستان و بلوچستان بود و در سال ۱۳۲۸ به توصیه شخص شاه در کابینه محمد ساعد مراغه‌ای (۱۳۲۹-۱۳۲۷) به عنوان وزیر کشاورزی انتخاب گردید، البته این دوره از وزارت او از سال ۱۳۲۸ آغاز شد. از این زمان تا پایان عمر علم در مناصب و مصادر مهم حکومتی شاه نقشی بسیار اساسی در تحولات ایران معاصر بازی کرد و به استثنای دوره کوتاهی در زمان مصدق (۱۳۳۲-۱۳۳۱) - که از مناصب دولتی برکنار بود - در بقیه عمر در پست‌های مختلف به فعالیت‌های فراوان پرداخت و در تحکیم پایه‌های رژیم بیش از هر کس دیگری مؤثر بود. او در مقطع زمانی سال ۱۳۳۱ سرپرست املاک شاه در بنیاد پهلوی بود و در این سمت بود که مورد سوءظن مصدق قرار گرفت، ولی بعد از کودتا بار دیگر از سوی شاه به این پست منصوب شد. علم در کابینه حسین علاء (۱۷/۱/۱۳۳۴-۱۵/۱/۱۳۳۶) وزارت کشور را عهده دار بود، در این دوره بود که وی به صورت یکی از وفادارترین افراد مورد اعتماد شاه درآمد. پیوندهای وی با دربار پهلوی از علم مردی را به نمایش گذاشت که بنا بود در کلیه تحولات مهم و حیاتی ایران به ایفای وظایفی پردازد که از عهده هر کسی بر نمی‌آمد. در حقیقت بعد از پایان دوره نخست‌وزیری علاء بود که شاه وی را مأمور تشکیل حزب مردم کرد.»

منبع: حسین آبادیان، دو دهه واپسین حکومت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۳، صص ۷۸-۷۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/49838/پهانی-گروه-مردم-جز-سیاسی-کادر/>